

een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht ken. r. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

DOSSIERCOPIE

REFERENTIE No: 7204
INFORMATIEKOPIE: m t s dgpz poad z dbi, -/pl dnw dges gs

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 1

AFDELING VERBINDINGEN
's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

24 maart 1960

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z. [tw6798]

Dir./Afd.: <i>7137/18/29/13.</i>
Visie:
Ag. No.: <i>43557-1955 GS</i>
Dossier: <i>9/1.15 Endow</i>
<i>best. wapens.</i>
DATUM VAN AFZENDING: 24 maart 1960

AFKOMSTIG VAN: Londen

PARAAF/OPM:

zeer geheim

1897 GS.

onderwerp britse parachutes voor indonesie stp
 zoals aangekondigd in mijn honderdrie gaf ik
 hedenmiddag uitvoering aan uw eenenveertig bij profumo
 kma minister of state foreign office stp ik begon
 met de vijfenzeventig dropping parachutes en de
 tweenzeventig escape type parachutes voor gannets
 hk secundo en tertio uw vijftien aan g n v parijs
 slthk die reeds geleverd waren stp ik zeide kma dat
 zolang deze aantallen niet vermeerderd werden kma
 er onzerzijds wel geen bezwaren zouden zijn stp
 toch wilde ik opmerken kma dat wat betreft de escape
 type parachutes het aantal tweenzeventig voldoende
 was voor het volle aantal te leveren gannets kma
 t w achttien kma daar de bemanning uit drie a vier
 personen bestond stp deze parachutes werden alleen
 gebruikt in geval het vliegtuig verloren ging kma
 waarna vervanging niet meer noodzakelijk was stp
 wel beaamde ik de opmerking van profumo dat er natuurlijk
 een zekere oefening moest plaats vinden kma maar
 een parachute kma waarmee geoefend was kma kan meestal
 weer gebruikt worden stp ik wees er in dit verband
 op kma dat tot op heden alleen vier gannets waren
 geleverd en dat voor dit aantal tweenzeventig parachutes
 zeer excessief was stp indien meer van de onderhavige
 soort parachutes werden besteld dan zouden deze voor
 andere doeleinden worden gebruikt dan waarvoor deze
 eigenlijk bestemd waren stp

hierop kwam de levering van de vijftienhonderd
 eks type parachutes ter sprake kma waartoe de britse
 regering toestemming had verleend stp ik begon met
 eraan te herinneren kma dat ik mij ongeveer een jaar
 geleden met profumo lang had onderhouden over deze
 parachutes en dat ik er hem herhaaldelijk op had
 gewezen hoe gevaarlijk wij die beschouwden stp hij
 herinnerde zich dit ten volle stp

vorig jaar had profumo kma zo ging ik voort kma
 mij gezegd dat kolonel jani om drieduizend eks type

Op een codeber. mag teleg. niet in open ta: lenzij aan bepaalde voorwaarden wordt vol

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No.: 7004

Rubricering: zeer geheim

parachutes had gevraagd stp de britse militaire adviseurs hadden geraten dit aantal tot achttienhonderd terug te brengen stp profumo zelf had hiervan weer driehonderd afgetrokken stp dit aantal werd voldoende geacht om te voorzien in de quote wastage unquote van vroeger door de britten aan indonesia geleverde parachutes stp dit zouden en volgens de verklaring van de britse vertegenwoordiger in de r a r achttienhonderd geweest zijn tussen negentienhonderdzesenzeventig en negentienhonderdtweeenvijftig hk zie de ranitz tweeveertig van vorig jaar kma quarto slthk stp nu kma een jaar later kma werden opnieuw vijftienhonderd parachutes geleverd stp het kon toch moeilijk zijn dat men aannam dat nu in eens in een jaar de indonesiers vijftienhonderd parachutes hadden veroverd terwijl zij vele jaren hadden toegekund met achttienhonderd stp

vorig jaar had profumo bovendien als argument gebruikt kma dat er in engeland werkeloosheid was en dat het parlamentslid voor het betrokken district kma een conservatief kma dit sterk had laten wegen bij zijn pressie op de regering stp een verkiezing was aanstaande en dit was een argument te meer om de levering van vijftienhonderd parachutes toe te staan, stp thans kma zo ging ik voort kma was er geen werkloosheid meer en voor de eerste jaren ook geen verkiezing te verwachten stp

profumo gaf mijn laatste argumenten toe stp hij herinnerde eraan kma dat hij nimmer beloofd had niet meer dan vijftienhonderd parachutes te zullen leveren hetgeen ik natuurlijk beaamde stp dit blijkt trouwens ook uit de even geciteerde passage uit de ranitz tweeveertig kma waarbij gesproken wordt van quote for the time being unquote stp de betrokken fabriek kma zei profumo kma had thans de fabricage van parachutes moeten stoppen kma indien het tweede deel van de indonesische order niet zou worden uitgevoerd stp hk het betrof kma onderstreepte zegsman kma geen nieuwe order slthk stp dit zou hebben betekend dat indien toch later tot levering zou zijn overgegaan kma de produktie lijn opnieuw had moeten worden geïnstalleerd kma en dus de offerte veel duurder zou zijn uitgekomen stp bovendien hadden de britten gehoord dat een ander land kma t w de bondsrepubliek de parachutes wel wilde leveren stp

mijn antwoord hierop was kma dat de Duitsers kma zoals gebruikelijk kma ons tevoren zouden hebben geraadpleegd en ik het betwijfelde of zij werkelijk tot levering zouden zijn overgegaan stp bovendien maakte het geheel kma vermoedelijk ten onrechte kma de indruk kma dat de britten een order gekregen hadden

-3-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzen per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opges.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden v. d. g. d.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord. (zie Richtlijnen) tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7204

-3-

Rubricering: zeer geheim

voor drieduizend parachutes kma daarvan slechts de helft hadden uitgevoerd kma waarvoor zij zich tegenover ons op de borst klopten met de indruk dat de rest van de orde van de baan was stp dit bleek niet het geval te zijn stp sommigen zouden zich licht afvragen of het verloop anders zou zijn geweest indien de hele orde voor drieduizend stuks direct zou zijn geaccepteerd stp had de betrokken fabriek kma irving air chute Ltd kma de mogelijkheid gehad de drieduizend parachutes verleden jaar ineens te leveren vrgtkn en waarom moest nu de beslissing in eens worden getroffen vrgtkn had de fabriek reeds op voorraad gewerkt vrgtkn verder herinnerde ik aan de levering van de gannets stp midden negentienachtenvijftig kma dus voor mijn tijd en ook voor die van profumo was bij ons de indruk gevestigd dat die levering van de baan was stp de laatste dagen van negentienachtenvijftig werd ons in eens bericht kma dat de gannet order toch was aangenomen kma omdat deze anders volkomen zou zijn vervallen en kma volgens het gebruikelijke recept kma een ander westers land met deze kluif zou zijn weggelopen stp evenwel te onzer geruststelling waren de licencies voor de gannets slechts verleend tot een totaal van zes per jaar stp nu was het opgevallen kma dat verleden jaar geen gannets waren geleverd en tot nu eerst vier van de totale order stp weer kon zich onwillekeurig de vraag voordoen of directe aanvaarding van de order midden negentienachtenvijftig praktisch veel verschil zou hebben uitgemaakt stp

het antwoord van profumo was kma dat irving air chute Ltd de drieduizend parachutes ook verleden jaar had kunnen leveren kma door een tweede produktielijn op te stellen kma dacht hij stp waarom de aflevering van de gannets zo langzaam plaatsvond nk hij gaf toe kma dat mr fairy dit niet deed om ons te plezieren slthk wist hij niet stp het kon zijn dat fairy niet leverde voordat hij zeker van zijn betaling was stp ik bracht vervolgens het argument ter sprake van de britse raad kma dat de vijftienhonderd parachutes een redelijke hoeveelheid is kma gelet op de omvang van de indonesische strijdmacht stp dit leek mij van geen belang stp waar het om ging was het offensieve potentieel van de indonesiers kma niet de omvang van hun strijdmacht stp profumo gaf dit toe kma maar onderstreepte nadrukkelijk kma dat volgens de overtuiging van de britse militaire specialisten kma en zij waren hiertoe niet lichtvaardig gekomen kma de vijftienhonderd parachutes geen gevaarlijke versterking voor het offensieve potentieel zouden vormen stp

mijn antwoord was dat wij deze britse conclusie

1. Op een codeber. mag telgr. niet in open taal worden geantwoord terzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijne)
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden verspreid
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwij. per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opges.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-4-

Ref. No.: 7204

Rubricering: zeer geheim

niet konden delen kma dat ik persoonlijk vond dat wij terzake geraadpleegd hadden dienen te worden kma zoals ook het geval was geweest met de australers stp dat dit laatste wel was geschied en wij niet kma had ons diep gegriefd stp het ging immers om gevaar voor ons territoire en onze mensen kma niet voor de australiers stp

profumo betoogde dat de australiers niet waren geraadpleegd maar slechts waren ingelicht stp dit was gebruikelijk met leden van de commonwealth stp ik kon hierop alleen zeggen dat voorzover ik uit mijn telegrammen kon nagaan de britse raad gesproken had van raadplegen stp ik gebruikte het woord quote consult unquote kma welk woord kma naar ik aannam ook in den haag was gebruikt stp profumo zeide dat hij zich hierover verbaasde en dat hier sprake moest zijn van een misverstand hk kopie van lovink achtenveertig ontving ik eerst na terugkeer van het gesprek stp ik had reeds de indruk kma dat profumo de feiten iewat aanpaste aan zijn betoog slthk stp

ofschoon ik toegaf kma dat de britten nimmer de verplichting op zich hadden genomen om ons tevoren te raadplegen kma zo vond ik kma weer persoonlijk kma dat juist in het onderhavige geval waar het ging om bewapening met een bepaald offensief karakter kma het toch wel in de geest van de afspraak had gelegen kma indien met ons overleg zou zijn gepleegd over de vraag of het hier betrof een al of niet gevaarlijke versterking van het offensieve potentieel van de indonesiers stp profumo kon zich hier natuurlijk in het geheel niet mede verenigen stp het was een soeverein brits recht om zelf te beslissen in zulke gevallen stp bovendien had men met al onze argumenten kma die immers niet nieuw waren kma volledig rekening gehouden stp voorts zou het onaangenamer voor ons geweest zijn als nadat zij onze argumenten hadden angehooard kma de britten toch hadden besloten de levering toe te staan stp hierop maakte ik een vergelijking met de consultatie in navo kma waarop profumo deed uitkomen dat een dergelijke consultatie wel geschikt was voor een organisatie kma maar niet bilateraal stp ik moge mij ervan verschoond achten de details van dit gedeelte van het gesprek te rapporteren kma daar dit niets bijzonders bevatte stp

geheel persoonlijk heb ik ook nog opgemerkt kma dat ik de indruk had kma dat in nederland velen de verdediging van n n g wensten te versterken stp dit gebiedsdeel liep groot gevaar van een indonesische aanval kma waarbij ik wees op de agressieve verklaringen van nasution en de recente geheime gegevens die wij ter kennis van de britten hadden gebracht hk zie mijn

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoor. tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen)

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

3. Over de inhoud van een codeber mag niet met verwa. per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden ops.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-5-

Ref. No.:

Rubricering: zeer geheim

honderddrie slthk stp tenslotte was onze regering verantwoordelijk voor het leven van onze mensen op nieuw guinea zowel voor de nederlanders als voor de anderen stp mocht tot versterking van ons garnizoen worden besloten dan zou dit ten koste van onze bijdrage aan navo gaan stp als argument zou de regering ongetwijfeld genoodzaakt zijn mede aan te voeren de vergroting van het offensieve potentieel van indonesia en als onderdeel daarvan deze nieuwe levering van britse parachutes moeten noemen kma niet alleen in nar kma maar ook in het publiek stp

en als er kma wat god verhoedde kma een aanval op n n g zou plaatsvinden kma waarbij van de britse parachutes gebruik zou worden gemaakt en nederlands bloed zou vloeien kma dan zouden de britten zich gemakkelijk kunnen voorstellen hoe in ons land zou worden gereageerd stp thans kma waar het betrof de slachtoffers van de onlusten in zuid afrika kma geen engelsen kma was hier te lande een enorme beroering ontstaan stp ik haalde voorts een zin aan uit het hoofdartikel van de news chronicle van gisteren kma waarin werd gezegd kma dat de door de britten geleverde gevechtswagens kma die in de staten van zuid afrika worden gebruikt kma wel eens wat betreft de afrikanen het symbool konden worden van de britse bereidheid om geld te maken uit het afrikaanse bloed stp het leek mij niet prettig indien soortgelijke gevoelens eens in nederland zouden ontstaan stp

profumo vond dit betoog minder prettig kma maar begreep het wel stp hij herhaalde dat volgens de britse overtuiging de vijftienhonderd parachutes geen versterking betekenden van het offensieve potentieel van indonesia stp mocht desalniettemin mede op grond van deze vijftienhonderd parachutes toch een aanval plaatsvinden dan zouden de britten dit natuurlijk bijzonder betreuren en zou blijken kma dat zij zich zwaar vergist hadden stp zij konden zich dit echter niet voorstellen en konden dus ook n u niet van de levering afzien kma daar zij de mogelijkheid van de door mij geschetste gevolgen uitgesloten achtten stp bovendien zouden andere landen leveren wat niet van britse kant kwam kma waardoor de situatie voor ons niet beter zou worden stp hierop kwamen weer de bekende reeks argumenten over het houden van invloed in indonesia stp

ik bracht natuurlijk ook uw teleurstelling over dat zo onmiddellijk nadat u het zwaarste geschut in het veld had gebracht om de invitatie aan soekarno te stoppen nu de britten tot levering van parachutes overgingen stp

-6-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijz. per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeh.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden v. r. d. g. c.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwo. tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijn).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-6-

Ref. No.:

Rubricering: zeer geheim

profumo betoogde dat dit slechts een coincidentie was kma juist gezien de bovenuiteengezette situatie in de fabriek kma die de parachutes leverde stp hij begreep wel dat wij de indruk moesten hebben kma dat de britten ons op een punt ter wille waren en naar hij vond verre het belangrijkste kma om een andere voor ons onaangename kwestie door te zetten stp op de vraag of zijn regering dan geen pluimpje verdiende voor de nietuitnodiging antwoordde ik kma dat wij dit een volkomen normale zaak vonden stp

het resultaat van het bezoek was kma dat in het britse besluit toch geen verandering zou worden gebracht kma hetgeen natuurlijk lag in de lijn van het betoog van profumo dat men al onze bezwaren reeds tevoren had overzien en overwogen stp reeds in de aanvang van mijn bezoek kreeg ik de indruk dat het besluit onherroepelijk was stp toch wel heb ik gemeend al mijn argumenten uiteen te zetten kma mede in verband met toekomstige leveringen stp

bentinck 106.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord tens. naar bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen.)
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden v. jgd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijz. per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeb.